A°. 1841. N°. 223.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —

DONDERDAG 11 NOVEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

BEREKEND GEHIORON TE ... UITENGEWOON ...

Niet-ratificatie van een gesloten traktaat.

Toen het bekend werd dat de groothertog van Luxemburg zijne ratificatie weigerde aan een traktaat door zijnen zaakgelastigde met het Duitsche tolverbond aangegaan, werd er veelvuldig gesproken over de bevoegdheid, welke een vorst zou hebben of niet zou hebben tot weigering van te ratificeren, wat zijn gezant voorgesteld of aangenomen had.

De facto was hier namens den groothertog het initiatief genomen der onderhandeling, was door den koning van Pruissen, als vertegenwoordigende de staten van het tolverbond, bewilligd in de verlangde voorwaarden; en zou de ratificatie des konings reeds gegeven zijn, toen plotseling de groothertog terugtrad.

Daar de groothertog van Luxemburg tevens koning der Nederlanden is, zoo zouden wij ons liever hebben onthouden het volkenregtelijk geschilpunt te behandelen; maar nu een Nederlandsch dagblad, hetwelk, naar men zegt, zijne inspiratiën van de ministers VAN DOORN en VAN MAANEN ontvangt, zich in het vraagstuk gemengd heeft, en ten behoeve der bevoegdheid tot weigering van ratificatie eene leer heeft voorgedragen, even strijdig met de begrippen van volkenregt als noodlottig voor de Nederlandsche belangen, — nu scheen ons een langer stilzwijgen niet veroorloofd.

Tot nog toe waren de voornaamste schrijvers over volkenregt het nagenoeg eens, dat een traktaat verbindend is voor den vorst die het door zijnen gemagtigde liet sluiten. Men beschouwde hem steeds moreel verpligt tot ratificatie. Men maakte alleen eene uitzondering voor het geval, dat de gelastigde zijne volmagt zou hebben te buiten gegaan.

Volgens GROTIUS en PUFFENDORF zou de vorst zelfs verbonden zijn, al had de onderhandelaar zijne *geheime* instructiën overschreden, mits hij slechts in de perken zijner openbare volmagt gebleven was (1). »*Il est certain*, schrijft PUFFENDORF, *que l'on contracte une obligation, non seulement lors que l'on déclare soi-même son consentement à la personne en faveur de qui l'on veut s'engager, mais encore lors qu'on le lui donne à connaître par l'entremise d'un tiers, que l'on établit pour interprète de notre volonté: car alors ce tiers est regardé comme un simple instrument, non seulement à cause que tout ce qu'il fait, il le fait en notre nom et par notre ordre, mais encore que, s'il acquiert quelque droit, ou s'il contracte quelque obligation par rapport à la personne avec qui il est chargé de traiter, c'est pour notre compte, et non pas pour le sien.*" (Le droit de la Nature et des Gens, *traduction de* BARBEYRAC, l. III. c. 9. n°. 1). En verder n°. III: »*Lorsqu'on a donné au procureur un pouvoir limité, ses négociations ne peuvent point nous obliger au de là des bornes prescrites. Mais comme il y a ici deux sortes* d'ordres, *les uns connus que le procureur doit montrer à celui avec qui il est chargé de traiter; les autres secrets, qui sont seulement pour lui servir d'instruction cachée, et pour lui prescrire jusques où il peut aller: on demande, si, quand il passe ses ordres secrets, sans s'éloigner d'ailleurs des ordres connus, celui qui lui a donné la commission, entre par là dans quelque obligation envers l'autre contractant? Je réponds, qu'oui. Car en vertu des ordres connus on s'est indispensablement engagé envers le tiers, à tenir pour fait tout ce que ferait le procureur. — Autrement on ne pourrait jamais compter sur ce que l'on aurait conclu avec un procureur; car on appréhenderait toujours que ses instructions secrètes ne fussent différentes des ordres connus; et cela fournirait un prétexte spécieux pour désavouer tout ce qu' aurait fait le procureur* et pour se jouer des autres par des traités illusoires. *Voyez l'Ambassadeur et ses fonctions, par* M. DE WICQUEFORT."

Later kwam het meer in gebruik dat de vorsten zich *uitdrukkelijk* eene nadere ratificatie voorbehielden, geenszins om willekeurig terug te komen op hetgeen door hunne gemagtigden onderhandeld was, maar om de noodlottig gevolgen te verhoeden, welke eene eventuële overschrijding zijner volmagt na zich slepen kon. Men hoore VATTEL, *Le droit des Gens*, l. II, ch. 12. § 156:

»*Les souverains traitent ensemble par le ministère de leurs procureurs ou mandataires, revêtus de pouvoirs suffisants, et que l'on appelle communiment plénipotentiares. On peut appliquer ici toutes les règles du droit naturel sur les choses qui se font par commission. Les droits du mandataire se définissent par le mandement qui lui est donné. Il ne doit point s'en écarter; mais* tout ce qu'il promet dans les termes de sa commission et suivant l'étendue de ses pouvoirs, lie son constituant.

» *Aujourdh'ui, pour éviter tout danger et toute difficulté, les princes se réservent de ratifier ce qui a été conclu en leur nom et par leurs ministres. — Tout ce qu'a conclu le ministre demeurant donc sans force, jusqu'à la ratification du prince, il y a moins de danger à lui donner un plein pouvoir.* Mais pour refuser avec honneur de ratifier ce qui a été conclu en vertu d'un pleinpouvoir, *il faut que le souverain en ait de fortes et solides raisons*, ET QU'IL FASSE VOIR EN PARTICULIER QUE SON MINISTRE S'EST ÉCARTÉ DE SES INSTRUCTIONS.

Eindelijk DE MARTENS: « *Ce que promet un mandataire, ministre etc. en restant dans les bornes du pouvoir qui lui a été donné, et sur la foi duquel la nation étrangère est entré en négociation avec lui, est obligatoire pour l'état qui l'a autorisé, quand même il se serait écarté des normes de son instruction secrète. Le droit des gens universel n'exige pas à cet effet une ratification particulière. Cependant, vu la nécessité de donner aux négotiateurs des pleinpouvoirs fort étendus, le droit des gens positif a introduit la nécessité d'une ratification particulière, pour ne pas exposer l'état à des préjudices irréparables, que l'inadvertance ou la mauvaise foi du subalterne pourrait lui causer; de sorte qu'on ne compte plus sur les traités, qu'en tant qu'ils ont été ratifiés. Mais le motif de cet usage indique assez que si l'une des deux parties offre duement sa ratification, l'autre ne peut refuser la sienne* qu'en tant que son mandataire s'est écarté des bornes de son instruction et par conséquent est punissable; *et qu'au moins dans la règle, il ne dépend pas du libre arbitre d'une nation de refuser sa ratification par de simples motifs de convenance.* (Précis de droit des gens modernes de l'Europe; 3de *edit. liv. II. ch. II.* § 48.)

Men ziet derhalve dat de beroemdste schrijvers over het volkenregt de ratificatie geenszins beschouwen als in de volle bevoegdheid staande van den vorst, wiens gelastigde een traktaat onderhandeld heeft. Een gesloten traktaat wordt altijd als verbindend beschouwd, tenzij de gelastigde zijne volmagt had overschreden; in welk geval hij moet worden gestraft. Dit is dan eene voldoening, welke men aan de andere contracterende partij is verschuldigd.

De ridder TEMPLE vermeldt, in zijne *Aanmerkingen betrekkelijk den toestand der Vereenigde Nederlanden*, dat hij in 1668, in vijf dagen tijds, drie traktaten met de *Generale Staten* sloot, zonder dat deze hunne provinciën hadden geraadpleegd. *Hadden echter de provinciën die traktaten niet geratificeerd, zoo was het hoofd dergenen, welke ze sloten, er mede gemoeid.*

Natuurlijk, dat de vorst of de staat, met welken men eene onderhandeling voert en een traktaat sluit of laat sluiten, zich beleedigd acht, wanneer men, alles overigens bepaald zijnde, zijne ratificatie weigeren zou.

Geen wonder dus, dat het in Pruissen en geheel Duitschland even veel verbazing als misnoegen wekte, toen men vernam, dat een der Duitsche vorsten, de groothertog van Luxemburg, zijne ratificatie weigerde aan een gesloten verdrag, zonder zijnen gevolmagtigde eenigzins van magtsoverschrijding te beschuldigen; op grond alleen, naar gezegd wordt, dat hij, bij nadere overweging, het traktaat ongunstig voor Luxemburg vond.

Deze handelwijze der Luxemburgsche regering verbaasde een ieder, en, naar verzekerd wordt, achtte Grootbritanje het oorbaar, eene ernstige nota dienaangaande aan den groothertog te rigten. Volgens sommigen zou Oostenrijk hetzelfde hebben gedaan.

Wat hiervan zij, iedereen in Nederland betreurde dat roekelooze raad eene dergelijke handelwijze had ingegeven aan den Duitschen vorst, die tevens Nederlands koning is. Men vreesde, en niet zonder grond, dat dezelve nadeelig terugwerken zou op de goede verstandhouding tusschen Duitschland en Nederland; men vreesde, dat de koning der Nederlanden, bij eene nieuwe onderhandeling, wantrouwen en bezwaren mogt ontmoeten bij hen, wien het onzeker zou kunnen schijnen of de koning

---

(1) »Sunt et alii modi, quibus potestas summa obligatur ... ministrorum facto, sed non ita, ut id factum ... proprie dicta, sed ut occasio sit obligationis: ... liciter, vel per consensum, vel per rem ipsam. ... apparet ratihabitione, non tantum expressa, sed ... id est, ubi scivit summa potestas quod actum ... passa est.'' De jure belli ac pacis, *l. III.* ... XII. — »*Illud quoque ex supra a nobis dictis* ... *est, obligari eum qui praeposuit, etiam si* ... *fecit contra mandata arcana, intra limites* ... *functionis*'' Ibid *n°.* IV.

der Nederlanden aangaande eene ratificatie anders dacht dan de groothertog van Luxemburg.

In dien stand van zaken treedt het *Journal de la Haye* als verdediger op der groothertogelijke regering. Het was misschien de raad des heeren VAN DOORN, dien het te verontschuldigen had. Het *Journal de la Haye*, zonder eenig gezag van volkenregt aan te voeren, predikt eene geheel eigene leer. Volgens deze beteekent een traktaat niets zonder de ratificatie. Volgens deze zou de vorst niet alleen geregtigd zijn, maar zelfs verpligt wezen, zijne ratificatie te weigeren, zoodra hij het op zijne volmagt gesloten traktaat min gunstig voor zijne onderhoorigen acht.

Nader ingelicht, zegt men, is de groothertog teruggetreden. Dit zegt men; en zoodanige terugtreding wordt dan voorgesteld als een onbetwistbaar regt! Men ziet niet hoezeer zulke verdediging de waardigheid der regering, voor welke men pleit, doet dalen. Moet eene regering zich dan niet *behoorlijk* doen inlichten, alvorens zij een traktaat laat onderhandelen en sluiten? Wat! zal een vorst eerst onderhandelingen openen omtrent een traktaat, het laten goedkeuren door de vreemde staten, en dan zeggen: »ik was niet genoeg ingelicht omtrent de belangen mijner onderdanen; ik bemerk nu eerst dat het traktaat hun ongunstig is?" — Fraaije rol, voorwaar, welke zulk eene regering dan ten aanzien van Europa speelt! Eene regering die hare onkunde omtrent de belangen harer onderhoorigen zelve bekent, neen, *inroept*, ter verontschuldiging voor de niet-bekrachtiging van een traktaat, door haar zelve gezocht, door haren gemagtigden gesloten.

Ziedaar toch de houding, welke het *Journal de la Haye* den groothertog, koning der Nederlanden, tegenover Duitschland, ten aanzien van Europa wil laten maken.

Waarlijk, heeft de heer VAN DOORN aan het half-officiële blad dit artikel ingegeven, zoo heeft hij noch den groothertog, noch den koning gelukkiger gediend, dan toen hij den vorigen vorst de langdurige volharding aanprees.

Wat? indien de koning van Pruissen zich nu beleedigd acht, en het bondsgezag inroept tegen den Duitschen vorst, die hem en andere Duitsche staten alzoo te leur stelde in eene ernstige onderhandeling? eene teleurstelling die onder staten van gelijken rang vermoedelijk als een *casus belli* zou worden opgenomen.

Zal dan de ervaren raadsman den groothertog weder aansporen tot volharding? Zal dan Luxemburg tegen den Duitschen bond moeten volharden, gelijk Nederland het doen moest tegen de Londensche conferencie? — Beklagenswaardig Luxemburg dan! gelijk ook Nederland beklagenswaardig mag heeten, waar men politische fouten eerst inzien en erkennen wil, als zij gepleegd en onherstelbaar zijn; waar de raadslieden eener regering, wier misslagen niemand meer loochent, voortdurend in den raad des nieuwen konings zitten, en denzelven eene leer prediken of laten prediken, die geene andere dan noodlottige gevolgen voor den vorst zoo wel als voor de natie hebben kan.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Rome, 22 *oct*. Het blijkt steeds duidelijker dat de beweging te Aquila groote vertakkingen had, ofschoon het tegendeel beweerd wordt door de tolken der regering. Onderscheidene aanzienlijke mannen, die als partijhoofden worden aangeduid, moeten de vlugt genomen hebben, en inzonderheid op Sicilië zou de zamenzwering grooten aanhang hebben gehad. Hare strekking zou dezelfde wezen als die der revolutie van 1820, terwijl de leidende committé's buiten 's lands, men zegt te Marseille en Barcelona, gevestigd zouden zijn.

(*Pr. St. Z.*)

PRUISSEN.

Berlijn, 1 *nov*. De hier aanwezige gevolmagtigden der staten van het tolverbond houden ijverig bijeenkomsten. De verlenging der opgezegde traktaten met Holland en de vrije steden, behoudens wijzigingen, het Luxemburgsche vraagstuk en de stoomvaart op den Rijn tot in zee, geven rijke stof tot onderhandelingen; buitendien twijfelt men er niet meer aan of Hannover (gedeeltelijk althans) heeft voorstellen tot toetreding gedaan; terwijl België in den laatsten tijd schreden gedaan heeft om een tol- en handelsverdrag aan te gaan.

(*Köln. Zeit.*)

ENGELAND.

Londen, 6 *nov*. Ten opzigte der gepleegde vervalsching van exchequer-bils wordt thans beweerd, dat de blanko-stukken, welke, naar het zeggen van den heer *E. B. Smith*, door dezen aan *Rapallo* zijn ter hand gesteld, ingevuld zijn door eene dame, welke zich sedert uit de voeten heeft gemaakt.

— In de dagbladen vindt men nadere berigten wegens de verwoestingen, welke de stormwinden onder de Engelsche vloot in de Chinesche zeeën aangerigt hebben. Bij de verlorene schepen behooren nog de goelet *Roze*, welke ter hoogte van de Ladrones-eilanden is gezonken, en de brik *Jane*, welke onder Hong-Kong is vergaan. Nog twintig andere schepen hebben meer of min averij geleden. Al deze rampen moeten de operatiën der Engelsche strijdkrachten tegen China zeer in den weg staan.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 *nov*. De berigten uit Spanje zijn ver van gunstiger te worden; de republikeinsche strekking neemt er hand over hand toe, en alom weergalmt er de kreet: *De dood aan de Franschen.*

Madrid is evenmin rustig als Barcelona, en *Espartero* schijnt de woelingen der Junta's niet te kunnen beteugelen. De Fransche legermagt trekt in allerijl naar de Spaansche grenzen en het Fransch eskader, hetwelk voor Barcelona ligt, heeft orde om alle Franschen die deszelfs bescherming zouden inroepen, aan boord zijner schepen op te nemen en des noods, zoo de Franschen er last kwamen te lijden, op de stad te schieten.

Het *Journal des Débats* geeft een zeer donker tafereel van den stand der zaken; het volgende is er een zakelijk uittreksel van.

» De Spaansche drukpers wordt ieder oogenblik heviger tegen Frankrijk; niet slechts betoont zij zich uiterst beleedigd door *Lodewijk Filips* en het Fransch gouvernement, maar zij spoort onze misnoegden aan, zich met die van Spanje te vereenigen en hen te volgen op het spoor der vrijheid, hetwelk dezen zich banen. Den 29sten des avonds liep te Barcelona het gerucht, dat de beide commissarissen van het committé van algemeen welzijn, die naar den kapitein-generaal waren afgezonden, om hem te bewegen zijnen togt naar de stad te staken en het slechten van het kasteel zijnen gang te laten gaan, vermoord waren geworden. Onmiddellijk hebben de volks-hoofden 35 der rijksten en aanzienlijksten van de stad in hechtenis doen nemen. Den 30sten vernam men, wel is waar, nader, dat de beide commissarissen door eene bende roovers waren aangehouden en dat er door deze 10,000 franken voor derzelver rantsoen werd geëischt, maar het committé van algemeen welzijn heeft verklaard zich hieraan niet te stooren en de 35 gearresteerden als gijzelaars te blijven houden. Men vreest dat zij vroeg of laat der volkswoede ten offer zullen strekken.

— Te Marseille heeft dezer dagen een brand gewoed die in den nacht ontstaan, den geheelen dag door heeft geduurd en vooral verschrikkelijk is geweest door de persoonlijke ongelukken, die de gevolgen daarvan zijn geweest. Het tooneel der verwoesting was een kuiperij, nabij het gebouw van de regtbank van koophandel gelegen. Een dertienjarig meisje is in haren angst uit eene tweede verdieping gesprongen en in deerlijken toestand op de straat nedergekomen; haar broeder werpt de moeder uit hetzelfde raam en stort zich insgelijks van boven neer. De vader vlugt met zijne oudste dochter op het dak, en van daar hoort men hen om hulp roepen, maar de plaatselijke gelegenheid maakt het uiterst moeijelijk hun die toe te brengen. Eindelijk gelukt het, hun een touw toe te slingeren, waaraan de vader het meisje bindt, om haar aldus af te laten, maar het touw breekt en het meisje bezeert zich zoo erg, dat men voor haar behoud beducht is. De vader, in het einde den sprong gewaag hebbende, is op eenen mesthoop nedergekomen en heeft zich een arm en een been gebroken. Het geheele gezin, bestaande uit vader, moeder, twee zonen en twee dochters is op alle mogelijke wijze verminkt, en in eenen staat die weinig hoop overlaat.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 8 *nov*. Door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is ter kennis van de daarbij betrokkene ambtenaren gebragt: » dat er een gezet onderzoek heeft plaats gehad, met betrekking tot het verstrekken van onderstand voor verliezen door onvoorziene rampen geleden, hetwelk tot en met 1840 heeft plaats gehad, uit het $\frac{1}{3}$ gedeelte van de 2 opcenten op de grondbelasting voor kwade posten, tot het voorschreven einde bij koninklijk besluit van den 29sten december 1816, ter beschikking van genoemd departement gesteld, en dat men uit de overweging dezer aange[...]genheid de overtuiging heeft verkregen, dat de voor[...]schreven bestemming van het gedacht $\frac{1}{3}$ der twee op[...]centen, in den tegenwoordigen staat van zaken, [...] *geen wettenlijken* grondslag rust, terwijl het, bij [...] nagaan, welke uitwerking het hier bedoelde fonds o[...] de laatst afgeloopene twintig jaren heeft gehad, is [...] bleken, dat er eene *buitengewoon groote onevenre*[...]*digheid* heeft bestaan in het bedrag van de voor[...] verliezen, doorgaans in de verschillende provinciën [...]leden, en dus ook in het genot der voordeelen [...] fonds tusschen die provinciën;

» Dat daaruit dan ook voortvloeit, dat er geen billijke grondslag voor eene wettelijke voordragt ten dezen aan[...]zien zou aanwezig geweest zijn, indien anderzins [...] wanneer alle provinciën meer evenredig in de voordeel[...] van het fonds hadden gedeeld, al eens had kunnen geacht worden, dat er tot zoodanige voordragt uit d[...] aard der zaak termen zouden hebben kunnen besta[...] hetgeen echter geoordeeld is, niet het geval te zijn uithoofde van de vele middelen, welke er thans voor[...]handen zijn, om zich te verzekeren tegen die verliezen voor welker te gemoetkoming de bijstand uit het fo[...] verre weg het meest, is ingeroepen en verleend [...] worden;

» Dat deze en meer andere beschouwingen, tot w[...] de zaak aanleiding heeft gegeven, Z. M. hebben [...]wogen tot het nemen van een besluit, in dato [...] 1sten october ll., waarbij de bepalingen van het in[...]hoofd dezer gemelde koninklijk besluit van den 29 [...] december 1816, voor zoo veel dezelve betrekking heb[...] tot het een derde van de twee percent voornoemd [...] hiertoe ter beschikking van het departement van [...]nenlandsche zaken gesteld geweest; worden ingetro[...] te beginnen met het dienstjaar 1841."

— Z. M. heeft op gedaan verzoek aan *A. J. M*[...] eervol ontslag verleend als kapitein bij de dienstdo[...] schutterij te Delft; en bij opgemelde schutterij ben[...] en aangesteld: tot kapitein, den 1sten luitenant [...] *F. Donnadieu*; tot 1sten luitenant, de 2de luite[...] mr. *M. A. M. 's Gravesande Guicherit* en jh[...] *A. van der Goes van Naters*, tot 1sten luitenant [...] *suite*, den 2den luitenant *J. J. Logger*; en tot 2de [...]tenants, de serjants mr. *C. W. Sock*, *H. J. van Bl*[...]*mesteijn*, *A. van de Goorberg*, mr. *J. E. Va*[...] en Dr. *G. J. F. Merz*.

— Men verneemt, dat de heer *Morel*, vroeger [...]tenaar bij de staats-secretarie, door Z. M. koning [...]*lem Frederik*, graaf *van Nassau*, benoemd is [...] adjunct-commies bij hoogstdeszelfs kabinet.

— Op eene aan Z. Exc. den heer minister van [...]nenlandsche zaken gerigte vraag, in hoe verre het [...]bod aan de officieren van gezondheid der landmagt [...] burgerpraktijk uit te oefenen, ook op de officieren [...] gezondheid der marine, zich met verlof in Neder[...] bevindende, toepasselijk moet worden geacht, is [...] Z. Exc. geantwoord, dat genoemd verbod zich ook [...] de laatstbedoelde officieren van gezondheid uitstrekt.

Batavia, 7 *juli*. Door den vice-president, waa[...]mend gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie [...] de volgende beschikkingen genomen:

Benoemd: Tot adsistent van de 3de klasse bij [...] theekultuur *G. A. Abrahams*; tot hoofd-adsistent [...] de thee-inrigting te Meester Cornelis, *G. M.* [...] *Graaff*; tot zouterverkoop-pakhuismeester te Pas[...] *P. Chaussa*.

Bevorderd. Bij de landelijke inkomsten en kul[...] Tot contrôleur der 1ste klasse *R. van Noord* [...] en *H. Dessauvage*; tot contrôleur van de 2de k[...] *G. A. Boutmij* en *C. van der Moore*; tot co[...] der 3de klasse *J. T. J. F. Leps*; tot surnumerair [...]tenaar der 1ste klasse *J. E. C. A. de Wilt* [...] *Haemstede*; tot surnumerair ambtenaar der [...] *H. J. L. Leijsius*; tot surnumerair ambtenaar [...] klasse, de leerling *A. A. Sluyter*.

Ontslagen: De surnumerair ambtenaar ter S[...] Westkust; *C. H. van de Velde*. — Ontslagen [...] toekenning van wachtgeld: De contrôleurs der 3de [...] *M. H. A. Croese* en *F. W. Gadin*. — [...] eervol ontslagen wegens vertrek naar elders [...] luitenant van het korps Papangers, Moores [...]lezen te Batavia, *B. van Ochten*.

[illegible] gepensioneerd. De kapitein der infanterie, [illegible]

[illegible] zijn de functiën van posthouder op Karimon [illegible] voorloopig opgedragen aan *W. J. Lindner*, fun- [illegible] post-commies en temporair opziener der gebouwen [illegible]zorg. — En is herplaatst in den rang van [illegible]eur der 2de klasse *C. van de Velde*, onlangs [illegible] uit Nederland teruggekomen, met bepaling [illegible] rangs ouderdom weder zijne vorige plaats bij [illegible] zal innemen.

Mengelwerk.

Volkenregt.

Histoire des progrès du droit des gens en Europe depuis la paix de Westphalie jusqu'au congrès de Vienne; avec un précis historique du droit des gens Européen avant la paix de Westphalie. Par HENRY WHEATON, *Ministre des Etats-Unis d'Amérique près de la cour de Berlin. Leipzig,* BROCKHAUS, 1841.

(*Slot van n°.* 222.)

[illegible] tweede tijdperk van het stelselmatige volkenregt [illegible] bij den schrijver, met den Oostenrijkschen-suc[illegible]oorlog en wordt gesloten door den vrede van [illegible]sburg. Hier vinden wij de gezagrijke namen [illegible] VATTEL; MONTESQUIEU, BIJNKERSHOEK. Aan WOLF [illegible] verdienste toe, het eerst het volkenregt te heb[illegible]scheiden van dat natuurregt, hetwelk de pligten [illegible] bijzonderen mensch behandelt; hij grondt zijn, [illegible] natuurregt verschillende, volkenregt op eene vrij[illegible] overeenkomst der natiën, en gaat van daar over [illegible]elbeteekenende en noodwendige fictie van eene [illegible]maatschappij der natiën (*civitas gentium maxi*[illegible]) [illegible]waraan alle volken deel nemen. Het is echter, [illegible] schrijver, bl. 123, aanwijst, een hoofdgebrek [illegible] dat hij zoodanige staten-maatschappij noch op [illegible] der filosofie, noch op dat der wezenlijkheid heeft [illegible] noch de noodwendigheid van het ideaal [illegible]ken volkenstaats heeft aangetoond. Ook zijn [illegible]omschrijver VATTEL, die zich onderscheidt [illegible] en duidelijkheid van voorstelling, heeft [illegible]gedaan, alhoewel de geschiedenis zelve duidelijk [illegible], dat er eene helling tot zoodanige over[illegible] onder het menschdom bestaat, terwijl het toch [illegible] volledige verwezenlijking daarvan, die den [illegible] vrede van zelve medebrengen zou, komen [illegible] zal.

[illegible] het gansche onderhavige werk vooral voor de [illegible] vraagstukken van het positive volkenregt [illegible]meene waarde heeft, zoo wijdt de schrijver in [illegible]deeling bijzondere opmerkzaamheid op de schrif[illegible] den scherpzinnigen en grondig geleerden BIJN[illegible]: *De dominio maris*, *De foro legatorum*, [illegible] *bellicis*, en voert steeds, na de vermelding der [illegible] van tweeden rang, de voornaamste gevoelens [illegible] aan, voor de bijzondere regtsstellingen, die [illegible]hebben; zoodat hij ook in het derde tijdvak, [illegible] met KANT, HEGEL, en MACKINTOSCH eindigt, de [illegible] taak ten uitvoer brengt, om de ontwikkeling [illegible] algemeen gestelde, of van de theorie, in bijzon[illegible]llen aan te wijzen, en daarop de interventiën [illegible]nootschappen des laatsten tijds, tot aan het [illegible] verbond en de tusschenkomst bij de Belgische [illegible] gronden.

[illegible]ste tijdvak, hetgeen zich onderscheidt door [illegible] der stof, door den bevochten langdurigen [illegible] dan door het getal van buitengemeene schrij[illegible] het volkenregt, had men kunnen wenschen [illegible] WHEATON meer opmerkzaamheid gewijd had [illegible] schriften van GENTZ, uit deszelfs besten tijd, in[illegible] aan de fragmenten uit de jongste geschiedenis [illegible] politisch evenwigt, en de verhandeling over [illegible]gen vrede. HEGEL staat in zijne polemiek te[illegible] denkbeelden van eenen eeuwigen vrede, volgens [illegible], ROUSSEAU, KANT, FICHTE en J. BENTHAM [illegible] verschillendste wijzen te verwezenlijken, alsmede [illegible]klaring van den regtelijken grond des oorlogs, [illegible] bij de veelzijdigheid en scherpzinnigheid van [illegible], als ook bij de kracht van voorstelling, [illegible] in de genoemde verhandeling van FR. VON [illegible]raft. Hij toonde waarom de eeuwige vrede [illegible] der rede zijn moet, en nooit meer dan [illegible]. Drie middelen worden er voorgesteld om den grondslag eenes eeuwigen vredes voor het volkenregt te leggen: volstrekte vereeniging der natiën tot een en denzelfden staat; volstrekte afzondering der staten; invoering van een oppergeregtshof over alle afzonderlijke staten. De verwezenlijking eener universaalmonarchie over de geheele wereld is onmogelijk, dewijl zij het zelfstandige bestaan der volken vernielen zou, en geene regering voor de verschillende volken zou passen, naardien aan dezelve elk beginsel van eenheid in zeden en taal, behoeften enz. ontbreken zou. Het tweede middel, afzondering, strijdt met de menschelijke natuur en is onuitvoerbaar, dewijl de volken zelve, door elkander gemengd, geene ruimte zouden vinden voor zoodanige afzondering; het middel is daarbij volstrekt onpraktisch, naardien daardoor juist het volkenregt, hetwelk een verkeer van natiën en eene zekere gemeenschap onder dezelve onderstelt, zou worden ontbonden, en dus datgene zou worden vernietigd, wat men voor had daar te stellen. Het derde middel, een algemeene bond van natiën met een permanent congres, als staten-geregt mist voortdurend waarborg, praktischen waarborg voor deszelfs gezag; het ware een bond, afhankelijk van den wil der deelnemers, en dus op zand gebouwd. Zoodra een enkele staat of eene coalitie van onderscheidene derzelve er belang bij vinden en hun kracht genoeg ten dienste staat om zich te verzetten tegen het gemeenschappelijk belang der anderen, stort het gansche stelsel in. Van stonden af aan hebben de overige leden van den bond geen ander middel meer om de tegenstrevers tot onderwerping te brengen aan de uitspraak der scheidsregters of aan de meerderheid van het congres, dan oorlog. Nu zou echter dit verhoeden van oorlog het doel der groote vereeniging zijn. Derhalve kan de vereeniging slechts door middelen, die haar doel vernietigen zouden, in plaats van het te bevorderen, staande gehouden worden; waaruit volgt, dat zij een denkbeeld is, hetwelk zich zelf weerspreekt.

Overigens heeft VON GENTZ met dezelfde scherpzinnigheid het wezenlijke en goede, hetwelk voor de theorie des regts voortvloeit uit het denkbeeld eener volkenregelijke constitutie aller staten, alsmede uit dat des eeuwigen vredes, evenzeer aangetoond, en met veel blijkbaarder en diep doordachter gronden, dan HEGEL bewezen, dat de oorlog slechts een betrekkelijk kwaad is, en aangetoond in welke regtelijke verhouding hij tot het gezamenlijk wereld-bestuur staat. In de physische natuur is het beginsel van behoud volstrekt verbonden met een beginsel van vernietiging. Ieder nieuwe vorm komt voort uit de verbreking van een ouden, de stof van elke organisatie uit de bestanddeelen van vernietigde organisatiën, het leven uit den dood. Waar eene organisatie zich in veredelder gestalte vertoont, waar de ruwe werktuigelijkheid in vrije bedrijvigheid overgaat, en waar zich met het hooger en beschaafder levensbeginsel het eerste spoor van bewustzijn en wil openbaart, daar neemt die kamp het karakter aan van een oorlog. In dit geval bevindt zich het menschdom; ten koste der overige dieren, moet het de middelen van zijn behoud en de heerschappij over de aarde erlangen.

Konden wij dieper doordringen in de innige harmonie der natuur, zoo zou haar raadselachtig wezen ons allerwege zamenhang, doel en wijsheid openbaren. De eeuwige krijg in de natuur wierd dan slechts een blijk harer eeuwige vruchtbaarheid en bedrijvigheid. De mensch, als redelijk wezen, is door zelfbewustheid en vrijheid reeds hier beneden verheven boven de schijnbare tegenstrijdigheden in de natuur. Voor hem bestaat geen dood en vernietiging: zijne voortduring, gelijk de voortduring van al wat wezenlijk is, hangt steeds met algemeene voortduring, nooit met vernietiging te zamen. Maar nimmer is de mensch een zuiver verstandelijk wezen; de strijdige zucht, het schijnbaar vijandige beginsel, hetwelk alle wezens der natuur in beweging brengt, leeft, werkt en ademt ook in hem. Slechts dan is iederen aardbewoner zijn regt tegenover elken anderen volledig gewaarborgd, wanneer hij met allen in eene regtelijk gesloten verbindtenis treedt. Maar ook dan nog ware de oorlog, in den ruimen zin des woords, geenszins verbannen; dewijl dit de volstrekte heerschappij der rede en vernietiging aller met de rede strijdige drift in den mensch onderstellen zou; doch dan ware ten minste de uiterlijke mogelijkheid aanwezig van een toestand, waarin geen regtmatige oorlog meer plaats hebben kon. De geheele wereld zou één staat moeten zijn, zal het regt onder de menschen een volstrekten en volledigen waarborg erlangen. Daar echter de natuur zoodanigen universaalstaat door de beperktheid der menschelijke vermogens onmogelijk maakte, verklaarde zij ook den eeuwigen vrede voor een onding. De oorlog met al zijne verschrikkelijkheden is dus de waarborg van den regtmatigen toestand onder de menschen, en, hoe paradox het ook klinken moge, het is nogtans eene onloochenbare waarheid: zonder oorlog geen vrede op aarde.

Processen-verbaal van de beraadslagingen der Afdeelingen over de elf wetsontwerpen tot vaststelling der tien hoofdstukken van de begrooting voor 1842 en 1843, en der onvoorziene uitgaven gedurende dezelfde jaren.

VIJFDE AFDEELING.

(*Slot van n°.* 215.)

Bij de beschouwing der 2de afdeeling is de aanmerking gemaakt, dat, het drukken der lijsten van de pensioenen, wachtgelden en afloopende betalingen ten doel gehad hebbende om in bijzonderheden de gepastheid eener vermindering derzelven aan te wijzen, het thans niet mogelijk is, voor dat dit drukken ten einde geloopen is, hiertoe over te gaan.

Desniettemin heeft men begrepen eenige algemeene denkbeelden hierover te moeten voordragen en het gevoelen kenbaar te maken, dat eene vermindering van het cijfer, hetwelk bijkans de hoogte van 3 millioen bereikt heeft, volstrekt noodzakelijk is; dat die vermindering zou kunnen plaats hebben in overeenstemming met de beginselen die in het wets-ontwerp over de pensioenen voorkomen, en dat men zich met regt mag verwonderen, dat de in het vorig jaar van regeringswege beloofde herziening dezer lijsten zonder eenige gunstige uitwerking is gebleven.

Bij de 3de afdeeling merkte men met genoegen in het algemeen eene vermindering van uitgaven, ten bedrage van ƒ 5,574 op; maar geloofde men tevens, dat de vereenvoudiging der administratie, welke door de zamenvoeging van andere takken van bestuur met het beheer der financiën, voortgesproten uit de opheffing van de nationale nijverheid en het amortisatie-syndicaat, mogelijk gemaakt is, de aanleiding tot verdere bezuinigingen konde opleveren. Men miste, bij de opgaaf van de som van meer dan twee tonnen gouds, voor de ambtenaren bij het ministerie aangevraagd, de vereischte aanwijzing van hun getal en van hunne werkzaamheden, welke de gelegenheid zou hebben kunnen opleveren om daarover eenige opmerkingen mede te deelen. Voor bureau- en lokaal behoeften wordt eene aanzienlijke som aangevraagd, welker noodzakelijkheid in geenen deele kon erkend worden.

Het scheen aan de afdeeling toe, dat de provisie voor de waarneming der functiën van rijks-kassier, welke in de 5de afdeeling voorkomt, en welke in dier voege geregeld wordt, uithoofde van de voortdurende betrekking, welke te dien aanzien met de voormalige Brusselsche maatschappij voor de bevordering der volksvlijt onderhouden wordt, op eenen anderen voet gebragt, en de ontvangst van 's rijks gelden, die niet meer in verband kan staan met die vroegere Nederlandsche inrigting, beter geregeld behoorde te worden. Men begrijpt niet de betrekking, welke tusschen het ministerie van financiën en de agenten van den rijks-kassier bestaat en men acht eene vereeniging van de werkzaamheden der administrateurs van 's rijks schatkist met die van deze agenten wenschelijk, over welke zaak overwegingen bij de regering hebben plaats gehad, wier uitslag men wenscht te vernemen.

Bij de 8ste afdeeling vindt men zich gedrongen de vroeger gemaakte aanmerking over het groot aantal beambten, hetwelk voor vermindering vatbaar is en over de omslagtigheid der administratie, welke vereenvoudiging vordert, te herhalen, en vermeent men in het bijzonder te moeten opmerken dat de suppletie aan de Nederlandsche stoomboot-maatschappij boven het bedrag der slepers, ten bedrage van ƒ 60,000, voorkomende onder n°. 4, litt. *k*, voortvloeit uit overeenkomsten met de voorschrevene maatschappij gesloten, welke te nadeelig voor het land schijnen te zijn om op den duur volgehouden te worden.

De 9de afdeeling, betreffende het fonds van kwade posten, heeft de aanleiding opgeleverd om aan de aandacht der regering aan te bevelen de voorziening in de vergoeding der schade wegens militaire inundatien geleden, waarover het ingestelde onderzoek tot dusverre geene uitwerking hoegenaamd ten behoeve der belanghebbenden heeft opgeleverd.

De kosten van de Nederlandsche loterij, die in de

1Ode afdeeling onder n°. 7 voorkomen, kunnen niet worden geacht op eene behoorlijke wijze geregeld te zijn, zoo als dit reeds bevorens opgemerkt is geworden. Eene herziening van de inrigting der loterij, ten gevolge van welke de uitgifte der loten op eene gepaste wijze geregeld wierd, met afschaffing van het splitsen en verhuren der loten, hetgeen slechts strekt om de speelzucht bij de mindere volksklasse aan te moedigen, zou, door het wegvallen van deze kostbare administratie en, door het verzekeren van de *geheele* opbrengst der baten aan 's rijks schatkist, dit middel veel voordeeliger en de werking van hetzelve voor de zedelijkheid minder ongunstig maken.

Bij de 11de afdeeling heeft men vermeend op nieuw te moeten aandringen op eene betere inrigting der paardenposterij bij eene voor te dragene wet; en oordeelt men aan de regering te moeten aanbevelen de afschaffing der centimes, welke zonder nut ten behoeve der postmeesters geheven worden. De afdeeling is te zeer overtuigd, dat de van regeringswege toegezegde verkoop der domeinen geene verdere vertraging zal ontmoeten, dan dat zij hierover thans weder zou willen uitweiden; en zij bepaalt zich met ten opzigte der 13de afdeeling eenige ophelderingen te vragen over duistere punten, zoo als, wat onder onveranderlijke lasten, onder uitkeeringen aan mede-eigenaren, onder personele vergoedingen en onder kosten van onderscheiden aard, voorkomende onder n°. 3, litt. *a*, *k*, *l* en *n*, verstaan wordt?

De afdeeling, overgegaan zijnde tot de beoordeeling van de voor het departement van oorlog in het Xde hoofdstuk geraamde kosten, heeft zich, bij gemis van eene memorie van toelichting en van den formatie-staat van het leger, niet in staat bevonden om haar gevoelen over dit aangelegen onderwerp, met eene volledige kennis der zaak, te uiten. Zij wenscht, dat de inrigting van het krijgswezen in dier voege geregeld worde, dat de onafhankelijkheid en de veiligheid van den staat hierdoor behoorlijk gewaarborgd zijn, en dat zij tevens met de vereischte spaarzaamheid geregeld zij, welke door het financiewezen van den staat op eene gebiedende wijze voorgeschreven wordt. Onbekend zijnde met de grondslagen, op welke de tegenwoordige inrigting van het krijgswezen berust, kan de afdeeling niet bepalen, of zij tot het bereiken van het beöogde doeleinde voldoende is en of zij niet op eenen minder kostbaren voet zou kunnen worden gebragt. Zij gelooft echter, dat de aanwending eener som van twaalf millioen, om in vredestijd het defensiewezen van den staat te onderhouden, niet in verhouding staat tot de krachten en hulpmiddelen van den staat, en zij vermeent dit gevoelen met grond te kunnen aannemen, indien zij in aanmerking neemt hetgeen in vroegere tijden tot dat einde aangewend is geworden. Zij vleit zich, dat de door de regering voorbereid wordende wet over de inrigting van de nationale militie en de schutterijen, ook in dat opzigt verbetering zal kunnen te weeg brengen; dat eene besparing van kosten voor het onderhoud van het leger hieruit voortvloeijen zal; en zij vertrouwt dat de mogelijkheid bestaat om, door middel eener gepaste regeling der volkswapening, in tijden van oorlog, de vereischte maatregelen ter afwering van den vijand tot stand te brengen, zonder in vredestijd buitensporige kosten voor de instandhouding der legermagt te besteden. Zij blijft inmiddels bij de regering aandringen op de vereischte inlichtingen, ten einde de gronden te leeren kennen, op welke de berekening der voorgedragene uitgaven berust; en zij bepaalt zich thans met aan haar op te merken, dat zij de vermeerdering, in de kosten van het departement zelf van oorlog gemaakt, die niet minder dan *f* 67,454 25 beloopen, te aanzienlijk vindt, om tot de goedkeuring derzelve te kunnen overgaan, zonder van de noodzakelijkheid derzelve overtuigd te zijn geworden.

Onvoorziene uitgaven.

Het ontwerp van wet tot vaststelling eener som voor de bestrijding van onvoorziene behoeften gedurende de jaren 1842 en 1843, in overweging genomen zijnde door de afdeeling, is door eenige leden derzelve opgemerkt, dat zij deze voordragt niet in overeenstemming met de voorschriften der grondwet konden brengen, welke beveelt dat de uitgaven voor elk departement van algemeen bestuur bij eene afzonderlijke wet zullen geregeld worden. Zij vonden het ook geenszins regelmatig dat eene som beschikbaar wierd gesteld, voor welker uitgaaf geen minister aansprakelijk was gesteld en dat men niet op eene zekere wijze aanwees het middel tot bestrijding dezer uitgaven bestemd, noch het doel tot hetwelk dezelven aangewend zouden worden. Zij oordeelden dus, in geval onvoorziene behoeften bij een departement van algemeen bestuur konden worden geacht zich te zullen opdoen, in het hoofdstuk voor hetzelve bij de begrooting voorhanden, eene som moest gebragt zijn, en konden zich moeijelijk voorstellen dat, nadat in zulk eene ruime mate de uitgaven voor elk departement geraamd waren, nog zulk eene aanzienlijke som ter dekking der onvoorziene uitgaven gevorderd zou kunnen worden. Zij gaven mitsdien in bedenking aan de regering, om de voorgedragene som tot een bedrag van *f* 200,000 terug te brengen, en deze te verdeelen onder die departementen van algemeen bestuur, bij welke, met eenige waarschijnlijkheid, onvoorziene uitgaven konden worden verwacht te zullen ontstaan; terwijl de beschikking over deze som voor onvoorziene uitgaven alleen door den minister zou kunnen plaats hebben op 's konings autorisatie.

J. K. VAN GOLTSTEIN.

Advertentiën.

Getrouwd:

G. ROELOFFZEN,
met
A. MERTS.

ARNHEM,
den 10den November
1841.

Op Dingsdag den 23sten November 1841, is men voornemens, ten overstaan van Mr. *J. B. ROELVINK*, Notaris, residerende te *Winterswijk*, in het Arrondissement *Zutphen*, te doen *Inzetten*, en op Dingsdag den 7den December daaraanvolgende te *Verkoopen*, telkens des voormiddags om 10 ure, in het Logement *de Klok*, binnen *Winterswijk*:

1°. Een kapitaal, goed onderhouden HEERENHUIS, met *vier* BENEDEN-, *twee* behangen BOVENKAMERS, MEIDEKAMER en kleine APPARTEMENTEN, meest met Stookplaatsen voorzien; — voorts KEUKEN, KELDER, SCHUUR, TUINKAMER en annexe, afzonderlijk verhuurde, WONINGEN, met eenen grooten, achter dit perceel gesituëerden TUIN.

Alles in één blok gelegen in de Misterstraat van het Dorp *Winterswijk*.

2°. Een dergelijk ruim HEERENHUIS, met *vijf* KAMERS, *twee* KEUKENS, KELDERS, dubbelden ZOLDER, SCHUUR en achter gelegen TUIN; gesituëerd aan de Markt aldaar.

Zijnde eerstgemeld perceel dagelijks en het laatste, op aanvrage bij de tegenwoordige bewoners, te zien, en informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

✝✝✝ Op aanstaanden Maandag den 15den November 1841, zal, op de *Nieuwe Vlijt*, buiten de St.-Eusebius poort te *Arnhem*, openbaar verkocht worden:

Eene groote partij droog, gezaagd IEPEN-, BEUKEN-, LINDEN-, KERSENBOOMEN- en ander HOUT enz.; — Voorts eenig BRANDHOUT en eene aanzienlijke partij AFBRAAK. — Welk een en ander aan perceelen zal zijn uitgebaakt.

Wordt gevraagd, voor de *zes* Zomermaanden, om met *April* of *Mei* 1842 te aanvaarden, in de omstreken van *Arnhem*, *Velp* of *Rozendaal*, een ZOMERVERBLIJF met *zes* of *zeven* Kamers en verdere Gemakken.

Adres, *Brieven franco*, bij den Drukker dezer, onder Letter G.

Eene bijzondere gelegenheid.

Door sterfgeval zijn in HUUR te bekomen, om te aanvaarden 1°. Mei 1842, *zes* BOVEN- en *vier* BENEDEN-KAMERS, naar verkiezing *gemeubileerd* of *ongemeubileerd*, in een Huis, staande te *Velp* aan den Straatweg, op het vrolijkste gedeelte van het Dorp. — Adres in persoon, of met vrachtvrije brieven ten Kantore van den Notaris *von ROSENTHAL*, aldaar.

§✝✝ Men vraagt tegen 1°. Februarij aanstaande, in de Provincie *Utrecht*, eenen bekwamen TUINMAN, liefst getrouwd, zonder kinderen, onder voordeelige voorwaarden, die zich het WARMOESIEREN en de BLOEMERIJ wel verstaat, als ook het KWEEKEN en SNOEIJEN der Vruchtboomen; en om tevens het OPZIGT te houden over eene kleine BOERDERIJ. — Adres, franco, onder de Letters C. H., bij de Boekhandelaren *J. G. van TERVEEN & Zoon*, te *Utrecht*.

✝✝✝ De Ondergeteekende heeft de eer zijne begunstigers te informeren, dat hij een fraai Assortiment DAMES HOEDEN en MUTSEN, heeft ontvangen. — Hij beveelt zich voortdurend in derzelver gunst aan.

Arnhem, den 10den November 1841.

J. KENNEDY.

TE KOOP:

Eene genoegzaam nieuwe en zeer nette OPZIGTERS-KEET. — Te bevragen, met *gefrankeerde* brieven, onder de Letter W. bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

Uit de Hand te Koop.

Een MERRIE PAARD (*Schimmel*) goed gedresseerd onder den Man en in het Tuig. Te bevragen, in de Lange Nieuwstraat No. 190 te *Nijmegen*.

*** De Boekhandelaar *THIEME*, te *Nijmegen*, heeft op 1°. November alom verkrijgbaar gesteld:

CHRISTOPHILUS.
GODSDIENSTIG JAARBOEKJE VOOR 1842,
Proza en Poëzij,
BIJEENGEBRAGT DOOR ONDERSCHEIDENE
GODSDIENSTVRIENDEN.
MET DRIE STAALPLATEN,
NAAR OORSPRONKELIJKE TEEKENING[illegible]
BEWERKT DOOR DE HEEREN
J. W. KAIJZER, J. P. LANGE EN A. L. ZEELA[illegible]
19 vellen druks, op velin Schrijfpapier, in led[illegible]
prachtband à *f* 3.6 .

*** GESCHIEDENIS VAN DEN OORLO[illegible] MUNSTERSCHEN EN KEULSCHEN, in [illegible] *met Frankrijk, tegen Holland, in de jaren* [illegible] *en 1674. Naar authentieke berigten en gelijkt*[illegible] *Schrij*[illegible]*vers*, door *G. B. DEPPING*, *Ridder van* [illegible] *Legioen van Eer, Lid van onderscheiden Geleerde Genootschappen.* Prijs *f* 2.90.

Dit voortreffelijke Werk, uit het Hoogduitsch over[illegible] bragt door den Wel Eerw. Heer *P. C. MOLHUYZ*[illegible] en versierd met een uitmuntend Portret van den ber[illegible]ten Bisschop *BAREND van GALEN*, heden van de pers bij den Boekhandelaar *NIJHO*[illegible] te *Arnhem*, en is alom voorhanden.

*** Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, [illegible] van de pers gekomen, (zie *Arnhemsche Courant* [illegible] 4 November 1841) de *zoogenaamde*

BERUCHTE STAAT
OF
ALGEMEEN OVERZIGT
VAN DEN
VERMOEDELIJKEN TOESTAND VAN 'S RIJKS
SCHATKIST
OP DEN 1sten JANUARI 1841,
MET INBEGRIP DER
BATEN EN LASTEN
VAN HET
AMORTISATIE-SIJNDICA[illegible]
op hetzelfde tijdstip.
Prijs 50 cents.

Dezelve wordt niet in commissie gegeven, maar op *franko* aanvragen *franko* per post toegezonden.

DÉPÔTS daarvan zijn te *Amsterdam* [illegible] SCHOONEVELD EN ZOON; te *'s Gravenhage* bij K. [illegible] te *Utrecht* bij VAN TERVEEN EN ZOON; te *Rotterdam* [illegible] VAN BAALEN; te *Groningen* bij J. OOMKENS, JZ.; te [illegible]*warden* bij SURINGAR; te *Middelburg* bij VAN B[illegible] en JUTTING; te *'s Bosch* bij PALIER EN ZOON; te [illegible] bij TJEENK WILLINK; te *Maastricht* bij BURY-L[illegible] te *Nijmegen* bij J. F. THIEME; te *Tiel* bij C. CAMPAGNE; te *Zutphen* bij W. J. THIEME.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 Nov. 1 El 9 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim; ge[illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

DINGSDAG, 9 NOVEMBER.	Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERL., Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	51	$51\frac{1}{16}$
Dito Dito . . » 5 »	$99\frac{11}{16}$	
Uitgestelde Schuld . . » »		
Kansbiljetten . . . . . *f*	$25\frac{3}{8}$	
Amortisatie-Syndicaat. à $4\frac{1}{2}$ pCt.	$91\frac{5}{16}$	
Dito Dito . . » $3\frac{1}{2}$ »	76	
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$ »	155	$155\frac{1}{4}$
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$ »		
Dito Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$ »	101	
Oostindische Leening » 5 »	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{5}{16}$
Spoorweg Haarlem . . »		
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »		
FRANKR. Inschrijv. G.B. » 3 »		
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	$19\frac{7}{8}$	20
Dito onbep. stukk. . » 5 »	$16\frac{7}{8}$	$17\frac{3}{16}$
Passive . . . . »		
Deferred . . . . »		
Fransche Uitgestelde »	$4\frac{1}{16}$	
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »		
RUSL. *H. & C.* 1798, 1816. » 5 »	$105\frac{1}{2}$	
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	$105\frac{1}{4}$	
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	$98\frac{1}{2}$	
Oblig. bij *Hope* . . . . » 4 »	$86\frac{3}{4}$	
Oblig. te Londen . . . » 5 »		
Dito te Hamburg. . . » 5 »		
Inschrijving in Assign. » 6 »		
Certific. van dito. . . » 6 »	$68\frac{1}{2}$	
POLEN. Aandeel. à fl 300 » *f*		
Dito à fl 500 » »	$142\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » *f*		
Dito à fl 250 . . . . . » »	338	339
Metalliek . . . . » 5 »	$105\frac{3}{4}$	
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »		
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	$64\frac{1}{2}$	

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boek[illegible]